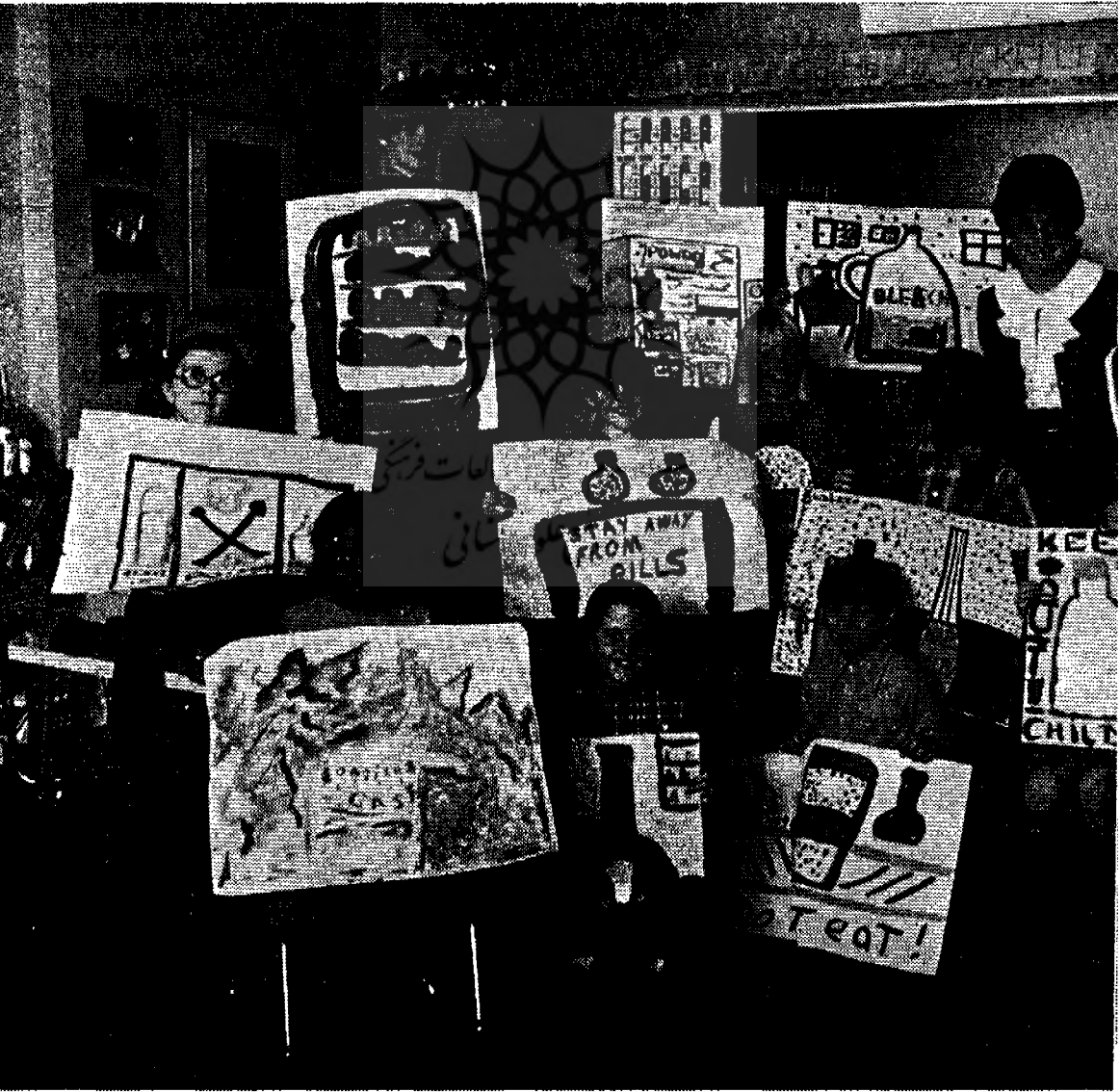

فنا شیپهای کودکان

ترجمه حسام‌الدین امامی
● مکتب تازه‌ای که در مورد تجزیه و تحلیل نقاشی کودکان پدید آمده است.

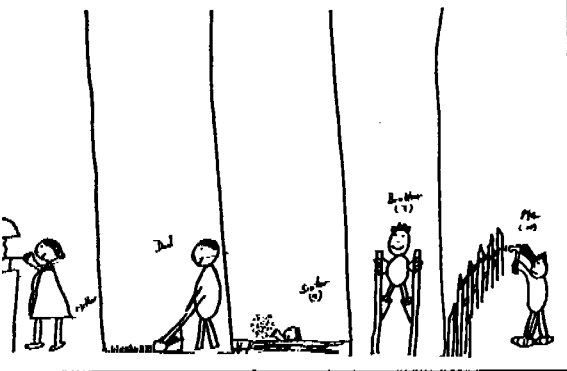
نکته دیگر اینکه تستهای مزبور را دانشمندان امریکائی تهیه کرده‌اند و در آنجا وضع جامعه با دیگر جوامع فرق دارد. مثلاً اختلاف میان زن و مرد بیش از پیش مشخص است و یا از دختران میخواهند که بیشتر زن باشند و پسران بیشتر پسرمانند .

با توجه به نکات فوق متوجه میشویم که نقاشی شلوار یا دامنی پاره بر بدن يك دختر بعنوان نشانه‌ای از عدم امنیت جنسی تلقی شده است .

همچنین اینقبیل تصاویر و نقاشی‌ها باهمه انتقادی که از آنها میشود جالب و قابل ملاحظه‌اند . تجزیه و تحلیل نقاشی‌های فوق بیش از پیش در عمل اشخاصی که نقاشی شده‌اند متمرکز است نه فقط در شکل آنها .

اکنون برای نمونه اشاره‌ای بدان میکنیم :
 وقتیکه کودکان خودشان را از دیگر مردم جدا میکنند این جدائی را هنگام نقاشی با حالتی از طبقه بندی نشان میدهند ، تصویری که از کودکی بنام « مارک » آورده شده این خصوصیت را نشان میدهد .

دو مارک ، ده ساله

هنگامیکه شما از کودکی بخواهید که خود و همه افراد خانواده‌اش را که هر کدام در حال انجام کاری هستند نقاشی کند ، تصویری که او میکشد چه بسا که همه چیز را درباره وضعیت خانواده روشن سازد. این نظری است که اخیراً يك دانشمند امریکائی اظهار داشته است .

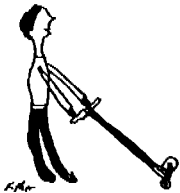
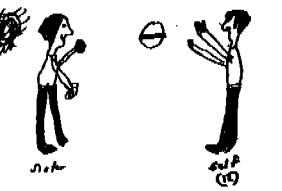
او طی کتاب بزرگی که بدین موضوع اختصاص داده و بر اساس تستهای روانشناسی است ، نشان میدهد که چگونه میان اینقبیل نقاشی‌ها و نقاشی‌های گذشته تفاوتی وجود دارد. در اینقبیل نقاشی‌ها کودک مجبور است مردمی را نقاشی کند که کاری را انجام میدهند. از اینرو تصویری روشنتر از خودش و وضع خانواده گش بدست خواهد داد، بعبارت بهتر :

طفل خودش و رابطه خودش را با کسانی که بدو نزدیکترند بصورتی نشان میدهد که میتوان آنرا تستی سریع و درعین حال برای کودک بسیار لذت بخش خواند .

نویسنده کتاب برای اثبات این مطلب از صدها تن از کودکان خواسته است که خودشان و خانواده خودشان را نقاشی کنند .

سپس جزئیات این نقاشی‌ها را بدسته‌های چندی تقسیم کرد تا دریابد که آیا خصوصیتی میان این نقاشی‌ها و روحیات هر يك از افراد گروه وجود دارد یا نه و در آن میان وجوه مشترکی پیدا کرد که نمیتوان گفت برحسب تصادف بوده است و سرانجام بدین نتیجه رسید که همین خصوصیات است که شیوه تازه‌ای برای شناختن کودکان در اختیار ما میگذازد .

نویسنده کتاب در نقاشی‌های کودکان به پاره‌ای از پدیده‌های جنسی برخورد کرده است که هر چند مورد قبول مکتب طرفداران فروید است اما پیروان مکتبهای دیگر روانشناسی آنرا قبول ندارند .

او کودک ۱۰ ساله گوشه گیری است و خطوطی را که در نقاشی خود بعنوان تقسیم بندی تصاویرش بکار برده نشان دهنده این حالت اوست، «مارک» در عین حالیکه هر کدام از اعضای خانواده را بوسیله خطوط مزبور از هم جدا کرده بدین هم اکتفا نکرده و بانردهای که بدور خودش کشیده جدائی و انزوای خود را بیش از پیش نشان داده است .

شکی نیست که چنین نقاشی اصیلی بیش از هر چیز روحیه کودک را مجسم میسازد .

فعالتهای پدر و مادر بصورت کارهای روزانه آنها مجسم شده است . مثلا مادر مشغول آشپزی است و نماینده کسی است که دلش میخواهد خانواده اش سالم باشند .

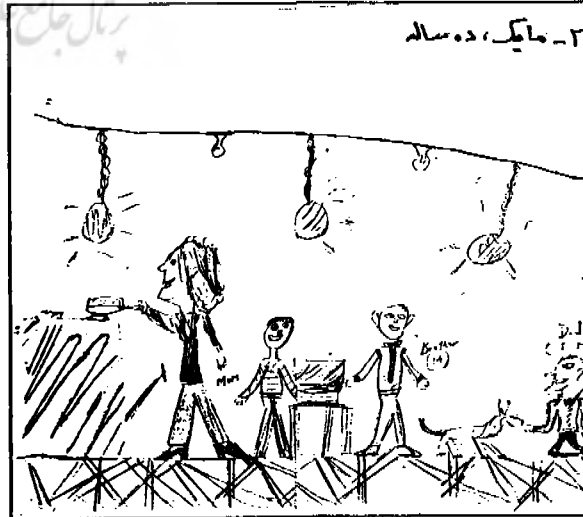
در صورتیکه در این تقبیل تصاویر کودکان مادر را بجای پخت و پز در حال ظرفشویی می بینیم . این نشانه آنست که کودک نقاش در ذهن خود مادرش را طوری مجسم کرده

که آنقدر که در فکر ظاهر منزل است در فکر سلامت جسم و جان اعضای خانواده خود نیست . مادری که اطومیزند، احتمالا در چشم کودک کسی است که زحمت میکشد تا فرزندش را در زمستان گرم نگاهدارد .

فعالتهای معمولی پدر، شامل خواندن روزنامه، بازی با بچهها و یا پرداخت پول آب و برق است . اما اگر او را بصورت کسی در حال رانندگی یا عازم بکار نقاشی کنند ، از نظر کودک چنان است که خارج از خانواده است نه قسمتی اصلی از آن .

در مجموع نقاشی های فوق « تمهای » چندی بچشم میخورد که معانی خاصی دارد . مثلا تمهایی که در آن نور و حرارت آمده بعشق و محبت و گرمی مربوط میشود که در نقاشی های « مایک » می بینیم .

در کودکان بزرگتر احتیاج فراوانشان به عشق و محبت در نور و آتشی که در نقاشی ها آمده مجسم شده است . لامپهای بزرگ پر نوری که تا پائین آویزان

باین کودک وارد میآوردند .

درعین حال تستهایی که براساس کتاب مزبور عنوان شده ، هم دشوار و هم آسان است و فقط يك روانشناس ورزیده قادر است که نقاشی های کودکان را براساس آن تجزیه و تحلیل کند .

دشواری دیگری که در این تستها بچشم میخورد اینستکه آنچه در مورد يك کودک امریکائی صادق است، چه بسا درباره کودکان کشورهای دیگر صحیح نباشد و فقط با عقل سلیم و تجربه فراوان میتوان دریافت که کدام خصوصیات در مورد کودکان امریکائی صادق است و کدام خصوصیات در مورد کودکان دیگر .

شده نشانه‌ای از اختلال و آشوب وسیعی است که در این خانواده وجود دارد و کف خانه که با خطوطی نشان داده شده ، اشتیاقی است که این کودکان به ثبات و آرامش خانوادگی دارند .

در تصویر شماره چهار که اثری از کودکی بنام «کارن» است ، خورشید سیاه شده است. والدین این کودک هفت ساله از هم جدا شده‌اند و خط‌کشی‌های سیاهی که بین پدر و مادر قرار گرفته نمایی از این طرز تفکر طفل است که در این تصویر کاملاً مشخص شده است. در این میان فقط کوچکترین بچه خانواده است که یادبادکش تا بالای ابرها رفته‌است.

بعقیده دکتر روانشناسی که این شیوه ابتکاری را اعلام داشته ، حرف بزرگ انگلیسی (A) که در این یادبادکش بکار رفته نشانه فشاری است که در مدرسه

۴- کارن ، نه ساله

